

Wie was Pavlov?

Russisch fysioloog naar wie een reactie is vernoemd

Als het water je al in de mond loopt bij het zien van een stuk taart, is dat een onbewuste associatie: een Pavlov-reactie. Vernoemd naar een Russische fysioloog die de speekselproductie bij honden onderzocht.

Ivan Petrovich Pavlov was een Russische fysioloog, met een gezonde belangstelling voor de spijsvertering. Hij kreeg in 1904 al een Nobelprijs.

Pavlov doet onderzoek naar de speekselproductie van honden bij het voorschotelen van brokken. Daarbij merkt hij dat de honden al beginnen te kwijlen, voordat het eten op tafel staat. Hij hoeft maar met de trommel te rammelen, of de klodders kwijl vliegen in het rond. Dan gaat er een belletje rinkelen bij Pavlov.

Met dat belletje zet hij een gedragsexperiment op poten. Telkens als de honden hun brokken krijgen, laat hij het belletje rinkelen. De hondjes van Pavlov denken hun eten te krijgen en beginnen te kwijlen. Hun hondenhersenen laten ze onbewust kwijlen als het belletje klinkt. Als dierenvriend Pavlov na een tijdje alleen het belletje laat rinkelen is dat al genoeg om de honden aan het kwijlen te krijgen. En dat bespaart hem ook een hoop geld aan hondenbrokken.

Zo'n aangeleerde, onbewuste reactie heet sindsdien de Pavlov-reactie, en het komt ook bij mensen voor. Als je in de reclame steeds maar weer mensen ziet die heel blij worden als ze een frisdrankje nuttigen, wordt dat drankje gekoppeld aan je eigen geluksgevoel. Eenmaal in de winkel denk je zelf een stukje geluk te kopen. Maar eigenlijk krijg je net zoveel geluk binnen door gewoon hondenkwijl te drinken.